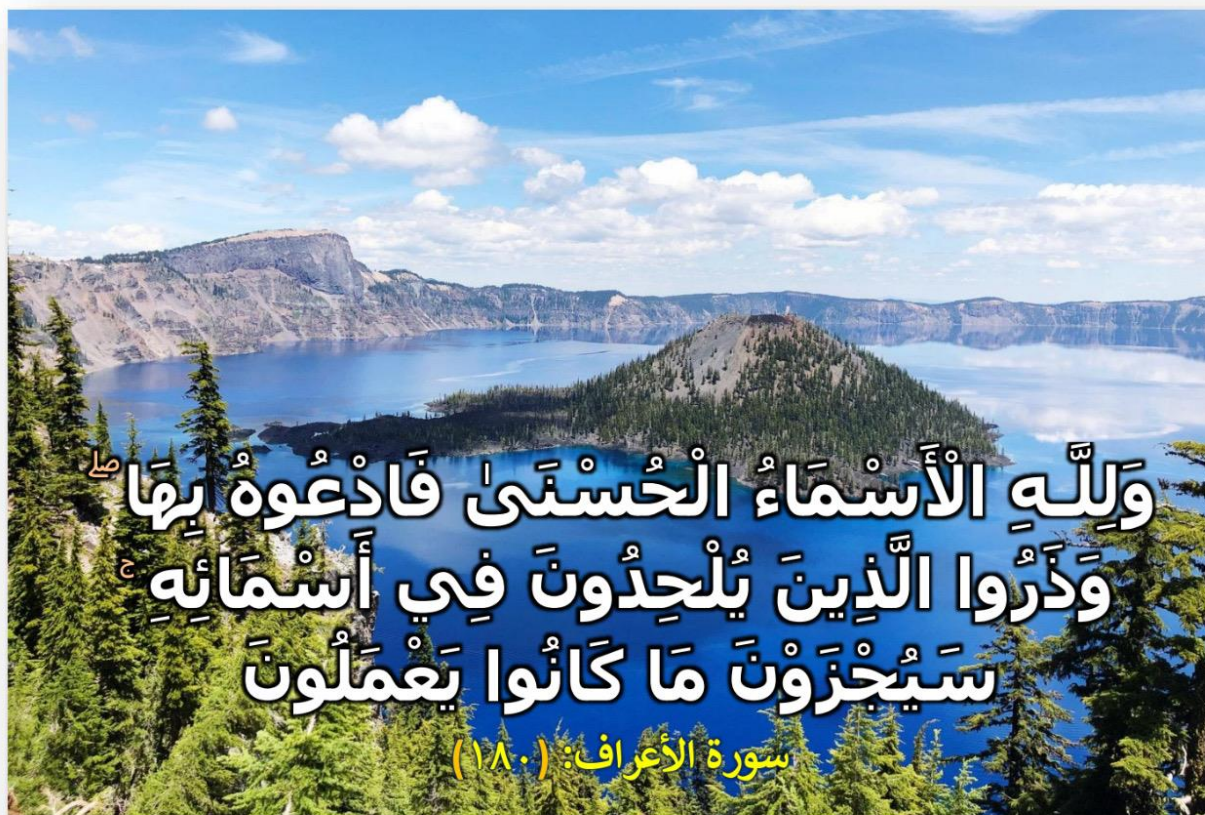

نامها و صفات جمالیه و جلالیه خداوند

وظایفی که از سوی خداوند تعیین، و توسط پیامبرانش بمسلمانان ابلاغ شده است (یعنی قوانین تشریحی) را میتوان به سه دسته وظایف فردی، اجتماعی، و ایمانی تقسیم بندی نمود. اجرای دقیق هر یک از آنها مسلمانان را در حد کمال بترتیب به مقام والای متقین، محسنین، و یا مومنین میرساند.

Fatemeh Zahra IEC

www.fziec.org

The most beautiful names belong to Allah: so, call on him by them; but shun such men as use profanity in his names: for what they do, they will soon be requited. [007: 180]

و برای خدا، نامهای نیک است؛ خدا را به آن (نامها یا صفات) بخوانید! و کسانی را که در اسماء خدا تحریف میکنند (و بر غیر او می‌نهند)، رها سازید! آنها بزودی جزای اعمالی را که انجام می‌دادند، می‌بینند!

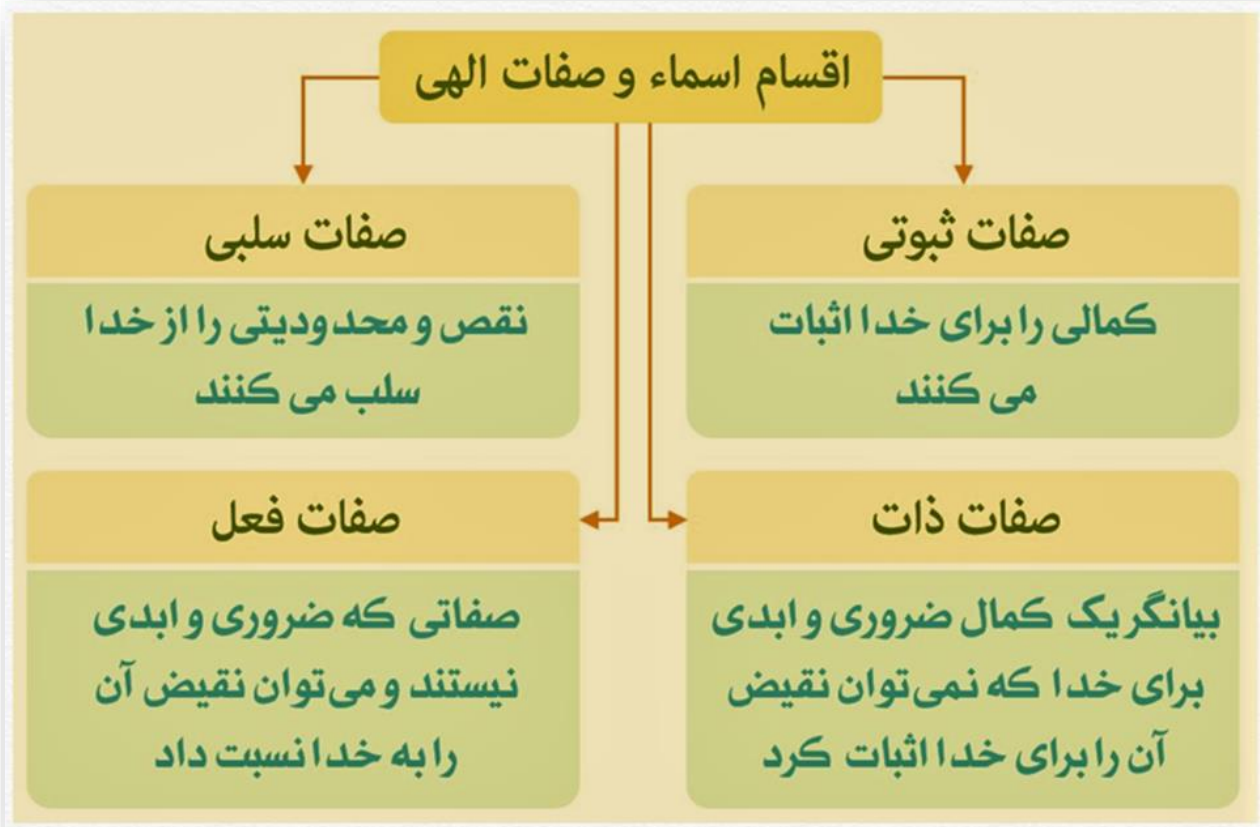
بنابراین هرچه بیشتر کسب معرفت و خدا شناسی کنیم بهتر است. کسب این هدف با تفکر بیشتر و فهم بهتر ما از اسماء و صفات الهی، باضافه افزایش میزان تلاش و کوشش همه جانبه مان در بهره مندی معنوی مان از آنها، امکان پذیرتر میشود.

تقسیم بندی «نامها» و «صفات» نیک خداوند:

در مورد خداوند میان اسم و صفت هیچ فرقی وجود ندارد، چون هر دو لفظ هستند و کشف حقیقتی از خداوند می‌کنند، و آن حقیقت در اسم و صفت همان ذات خداوند است.

صفات جلالی (یا سلبی): صفاتی هستند که یک نقص یا محدودیتی را از خداوند سلب می‌کنند، یعنی بیانگر نقص نداشتن خدا می‌باشد. مثال: صفت سلبی لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ یعنی هیچ چیز همانند او نیست.

صفات جمالی (یا ثبوتی): صفاتی هستند که برای اثبات کمالات و خوبی‌ها برای خداوند، استفاده میشوند. مثال: علم قدرت، حیات، رحمت، شفا. این صفات بدو گروه ذاتی و فعل تقسیم بندی میشوند:

صفات ذاتی بیانگر یک کمال ازلی و ضروری برای خداوند هستند که نمی‌شود ضد و مخالف آنها را به خداوند نسبت داد. مثال: "علم" برای خدا ضروری است و نمی‌تواند در دوره‌ای عالم نباشد، چون علم او ازلی و ضروری است. ضد و مخلف علم یعنی جهل را هم نمیتوان به خدا نسبت داد.

صفات فعل صفاتی هستند که ضروری و ازلی نیستند و می‌توان خلاف آن را به خدا نسبت داد. مثال: شافی صفت فعل است، چون شفا دادن برای خدا ضروری نیست؛ چون اگر مریض باشم خدا میتواند شفا بدهد و یا ندهد، حتی می‌تواند الان شفا ندهد ولی بعداً شفا بدهد.

چرا نامگذاری خداوند توانا برای بشر امکان پذیر نیست :

از آنجا که می‌دانیم خداوند شبیه به هیچ یک از مخلوقات نیست، و هر آنچه ما در ذهن خود داریم از دیدن و بررسی جهان خلقت گرفته‌ایم؛ پس چگونه می‌توانیم ذات خدا را بشناسیم؟ قطعاً شناخت ذات خدا برای ما بدون کمک از سوی خودش امری محال است.

Fatemeh Zahra IEC

www.fziec.org

Say, "He is God, the One. God, the Absolute. He begets not, nor was He begotten. And there is nothing comparable to Him" [112: 001-04]

بگو: خداوند، یکتا و یگانه است؛ (۱) خداوندی است که همه نیازمندان قصد او می‌کنند؛ (۲) (هرگز) نژاد، و زاده نشد، (۳) و برای او هیچگاه شبیه و مانندی نبوده است! (۴)

از اینروست که خداوند، در سراسر قرآن کریم و برحسب موضوع آیات شریف ان خود را بما معرفی نموده، و با ذکر نام و صفات مختلف خودش را بما شناسانده است. مثال: در سوره اخلاص صفات رحمان، رحیم، احد، صمد، لم یلد، لم یولد، و لم یکن له کفوا احد بیان شده اند.

چرا خداوند متعال اسماء و صفات خود را به انسان آموخته است:

چون انسان برای رسیدن به کمال (هدف الهی خلقت) نیازمند اتصال به کمال الهی بوده، و درک و فهم ما از اسماء و صفات الهی لازمه ارتباط ما با خداوند میباشند، پروردگار آنها را از طریق قران مجید بما آموخته است. تا بتوانیم با خوندن او بان نامها و ایجاد ارتباط معرفتی، روحی و معنوی با خدا (متناسب با مشکلات و نیازهای مختلفی که داریم) از او کمک بگیریم.

Fatemeh Zahra IEC

www.fziec.org

God! There is no god except He, the Living, the Everlasting. Neither slumber overtakes Him, nor sleep. To Him belongs everything in the heavens and everything on earth. Who is he that can intercede with Him except with His permission? He knows what is before them, and what is behind them; [002:255-A]

هیچ معبودی نیست جز خداوند یگانه زنده، که قائم به ذات خویش است، و موجودات دیگر، قائم به او هستند؛ هیچگاه خواب سبک و سنگینی او را فراموشی؛ آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، از آن اوست؛ کیست که در نزد او، جز به فرمان او شفاعت کند؟! آنچه را در پیش روی آنها [= بندگان] و پشت سرشان است می‌داند

چرا ما مجاز بنامگذاری خدای بزرگ نیستیم :

انسان بدلائل عقلی (عدم توان تشخیص ذات خدا) و اخلاقی (مجاز نبودن بنامگذاری چیزی که ملک ان نیست) کفایت تشخیص و اجازه تعیین نام و صفات خالق خودش را ندارد. مضافاً اینکه خداوند در قرآن کریم میفرماید در انسان در هدایت خودش هیچ استقلالی ندارد.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

ای مردم، همه شما (در مسیر کمال جسم و جان) به خدا نیازمندید (و نه بندگان دیگر)، تنها خداست که بی نیاز و ستوده شده است.

Fateme Zahra IEC

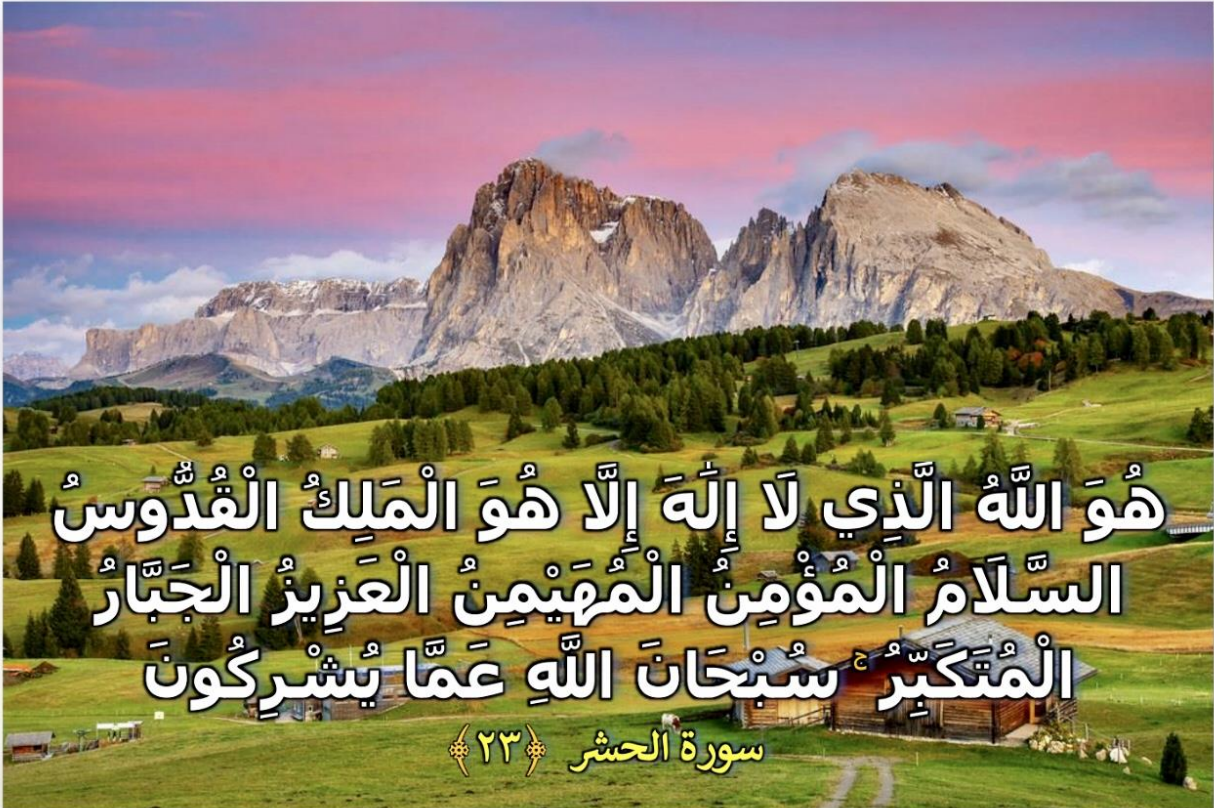
www.fziec.org

He knows what is before them, and what is behind them; and they cannot grasp any of His knowledge, except as He wills. His Throne extends over the heavens and the earth, and their preservation does not burden Him. He is the Highest, the Great. [002: 255-2]

و کسی از علم او آگاه نمی‌گردد؛ جز به مقداری که او بخواهد. (به همه چیز آگاه است؛ و علم و دانش محدود دیگران، پرتوی از علم بی‌پایان و نامحدود اوست.) تخت (حکومت) او، آسمانها و زمین را دربرگرفته؛ و نگاهداری آن دو [= آسمان و زمین]، او را خسته نمیکند. بلندی مقام و عظمت، مخصوص اوست.

لیست صفات و اسامی خداوند متعال در قران:

در ادامه لطفاً به لیست اسماء الحسنی (۹۹ اسم یا صفت)، که پروردگار جهانیان آنها را از طریق قران مجید بما اموخته، توجه فرمایید. این نامها و صفات نیکو توسط افراد متعدد، و در زمانهای مختلف نیز، بیان و منتشر گردیده است.

Fatemeh Zahra IEC

www.fziec.org

He is God; besides Whom there is no god; the Sovereign, the Holy, the Peace-Giver, the Faith-Giver, the Overseer, the Almighty, the Omnipotent, the Overwhelming. Glory be to God, beyond what they associate. [059: 023]

اوست خدایی که معبودی جز او نیست. فرمانروا (ی هستی)، منزّه از هر عیب، سلامت‌بخش، ایمنی‌بخش، چیره و مسلط، شکست‌ناپذیر، اراده‌اش نافذ و شایسته‌ی بزرگی است. منزّه است خدا از هر چه (برای او) شریک قرار می‌دهند.

لیست پنج صفحه ای زیر بترتیب نامهای عربی، همراه با معادل فارسی و انگلیسی آنها، تنظیم شده. امید است علاقمندان و خوانندگان ان بتوانند با درک بهتر آنها بکمال (هدف خلقت) بیشتری برسند.

No	فارسی	اسماء الحسنی	English
1	یگانه (خدایی جز او نیست)	الْأَحَدُ	The Unique, The Only One
2	واپسین، آخر فنا کننده موجود	الْآخِرُ	The Last
3	نخستین، اول پدیدار کننده وجود	الْأَوَّلُ	The First
4	هستی بخش بی عیب و نقص، درست	الْبَارِيُّ	The Originator
5	فراخی بخش روزی، گستراننده	الْبَاسِطُ	The Extender
6	پنهان، همه در بر گیرنده	الْبَاطِنُ	The Hidden One, Knower of the Hidden
7	برانگیزنده مردگان	الْبَاعِثُ	The Raiser of the Dead
8	ماندگار و واگردان نشدنی (تغییر ناپذیر)	الْبَاقِي	The Ever-Surviving, The Everlasting
9	نو آفرین، مبتکر و نو آور، سنجش ناپذیر، آفریننده	الْبَدِيعُ	The Incomparable Originator
10	نیکوترین، بلند نظرترین	الْبَرُّ	The Source of Goodness, the Kind Benefactor
11	بس بینا، بینا ترین	الْبَصِيرُ	The All-Seeing
12	همیشه توبه پذیر	التَّوَّابُ	The Ever-Pardoning, Relenting
13	جمع کننده، گرد آورنده	الْجَامِعُ	The Gatherer, the Uniter
14	جبران کننده ترمیم کننده نواقص و نیازها، توانگر	الْجَبَّارُ	The Compeller, The Restorer
15	جلیل و عالیقدر، بسیار گرانقدر	الْجَلِيلُ	The Majestic
16	حساب همه چیز را دارد، شمارنده	الْحَسِيبُ	The Reckoner, The Sufficient
17	نگهبان و حفظ کننده، نگهدارنده	الْحَفِيزُ	The Preserver, The All-Heedful and All-Protecting
18	حق، حقیقت، راست، درست	الْحَقُّ	The Absolute Truth
19	داور و حکم، داد گر	الْحَكَمُ	The Judge, The Giver of Justice
20	فرزانه، حکیم، بسیار خردمند	الْحَكِيمُ	The All-Wise

<u>No</u>	<u>فارسی</u>	<u>اسماء الحسنی</u>	<u>English</u>
21	بسیار بردبار	الْحَلِيمُ	The Most Forbearing
22	شایسته ستایش، ستوده	الْحَمِيدُ	The Praiseworthy
23	همواره زنده، زنده	الْحَيُّ	The Ever-Living
24	پست کننده، خوار کننده	الْخَافِضُ	The Reducer, The Abaser
25	افریننده	الْخَالِقُ	The Creator, The Maker
26	خبره و باخبر مطلق، آگاهترین	الْخَبِيرُ	The Acquainted, the All-Aware
27	رفعت و مقام بخشنده، (بسوی خود) بالا برنده	الرَّافِعُ	The Exalter, The Elevator
28	رحمت گستر بر عام، بخشاینده	الرَّحْمَانُ	The Most or Entirely Merciful
29	رحمت گستر بر خاص، مهربان	الرَّحِيمُ	The Bestower of Mercy
30	همیشه روزی دهنده	الرَّزَّاقُ	The Provider
31	راهنما، آموزگار و دانای بی خطا	الرَّشِيدُ	The Guide, Infallible Teacher
32	مراقب، نگهبان، بیننده و آماده	الرَّقِيبُ	The Watchful
33	بسیار دلسوز و مهربان	الرَّوْفُ	The Most Kind
34	سلامت (بی عیب و نقص)، پاک و سلامتی بخش	السَّلَامُ	The Perfection and Giver of Peace
35	بس شنوا، شنوا ترین	السَّمِيعُ	The All-Hearing
36	شکر گزار، بسیار سپاسگزار، پاداش دهنده	الشَّكُورُ	The Most Appreciative
37	گواه، شاهد و ناظر، بیننده	الشَّهِيدُ	The All- and Ever Witnessing
38	صبر و تحمل کننده، شکیبنا، صبور	الصَّبُورُ	The Forbearing, The Patient
39	بی نیاز مطلق از همه چیز و از همه کس	الصَّمَدُ	The Eternal, Satisfier of Needs
40	آزار دهنده	الضَّارُّ	The one who Distresses
41	اشکار (پدیدار، هویدا)، همیشه پیروز	الظَّاهِرُ	The Manifest

<u>No</u>	<u>فارسی</u>	<u>اسماء الحسنی</u>	<u>English</u>
42	عادل مطلق، بینهایت عادل	أَلْعَدْلُ	The Utterly Just
43	فرا دست و ابرقدرت، با شکوه	أَلْعَزِيزُ	The All Mighty
44	عظیم، بی انتها	أَلْعَظِيمُ	The Magnificent, The Supreme
45	عفو کننده، در گذرنده (امرزنده)، ناپدید کننده گناهان	أَلْعَفُوُّ	The Pardoner
46	بلند مرتبه	أَلْعَلِيُّ	The Highest, The Exalted
47	دانای مطلق، بسیار دانا، داناترین	أَلْعَلِيمُ	The All-Knowing, The Omniscient
48	امرزنده، همیشه بخشاینده	أَلْعَفَّارُ	The All- and Oft-Forgiving
49	بس امرزنده، بسیار بخشاینده	أَلْعَفُورُ	The Forgiving, The Exceedingly Forgiving
50	بی نیاز مطلق، توانگر	أَلْعَنِيُّ	The Self-Sufficient, The Wealthy
51	داور، گشاینده، پیروز کننده	أَلْفَتَّاحُ	The Opener, The Judge
52	گیرنده جان، با تسلط بر گرفته شده، قبضه کننده	أَلْقَابِضُ	The Withholder
53	توانا و قدرتمند	أَلْقَادِرُ	The Capable, The Powerful
54	مطلقا پاک، مقدس	أَلْقُدُّوسُ	The Absolutely Pure
55	چیره بر همه چیز، فروکاهنده	أَلْقَهَّارُ	The Subduer, The Ever-Dominating
56	بسیار نیرومند، پر زور	أَلْقَوِيُّ	The All-Strong
57	برپا دارنده، قائم بذات (همه را افریده و کسی او را نیافریده)	أَلْقَيُّومُ	The Sustainer, The Self-Subsisting
58	بزرگترین	أَلْكَبِيرُ	The Greatest, The Grandest
59	کریم و گرامی، بسیار بخشنده	أَلْكَرِيمُ	The Most Generous, The Most Esteemed
60	باریک بین و آگاه از جزئیات، آنکه بر بندگانش لطف دارد	أَللَّطِيفُ	The Subtle One, The Gentlest

<u>No</u>	<u>فارسی</u>	<u>اسماء الحسنی</u>	<u>English</u>
61	بزرگووار	الْمَاجِدُ	The Illustrious, the Magnificent
62	نگه دارنده و باز دارنده	الْمَانِعُ	The Withholder
63	پدید اورنده، اشکار کننده، نخستین افریننده	الْمُبْدِيُّ	The Originator, The Initiator
64	بلند مرتبه، خود ستوده	الْمُتَعَالِي	The Self Exalted
65	بزرگی جوی، بسیار بزرگ	الْمُتَكَبِّرُ	The Supreme, The Majestic
66	محکم و استوار، سخت و پاینده	الْمَتِينُ	The Firm, The Steadfast
67	اجابت کننده، پاسخگو	الْمُجِيبُ	The Responsive One
68	ارجمند، بزرگووار، لایق ستایش، باخیر و احسان	الْمَجِيدُ	The Glorious, The Most Honorable
69	شمارنده، نگهدارنده حساب	الْمُحْصِي	The All-Enumerating, The Counter
70	زنده کننده، حیات بخش، زندگی بخش، هستی بخش	الْمُحْيِي	The Giver of Life
71	خوار و ذلیل کننده	الْمُذِلُّ	The Dishonourer, The Humiliator
72	پدید اورنده انواع مخلوقات، نگارگر، صورتگر	الْمُصَوِّرُ	The Fashioner
73	عزت دهنده، عزتمند، عزیز کننده	الْمُعِزُّ	The Honourer, The Bestower
74	باز گرداننده، عودت دهنده، دوباره زنده کننده	الْمُعِيدُ	The Restorer
75	بی نیاز کننده، بسنده	الْمُغْنِي	The Enricher
76	مقتدر، تعیین کننده (قضا و قدر)، فراتر	الْمُقْتَدِرُ	The Omnipotent
77	ارایه کننده، پیش گیرنده، فراپیش کشنده	الْمُقَدِّمُ	The Expediter, The Promoter
78	عادل، دادگر	الْمُقْسِطُ	The Equitable, the Righteous
79	روزی رسان، خوراک دهنده	الْمُقِيتُ	The Sustainer
80	پادشاه	الْمَلِكُ	The King and Owner of Dominion
81	میراننده، کشنده، نابود کن	الْمُمِيتُ	The Bringer of Death, Destroyer

<u>No</u>	<u>فارسی</u>	<u>اسماء الحسنی</u>	<u>English</u>
82	انتقام گیرنده، دفع و طرد کننده	الْمُنْتَقِمُ	The Avenger
83	نگهبان، نگهدارنده	الْمُهَيِّمِ	The Guardian, The Witness, The Overseer
84	فرا پس دارنده، پس گذارنده چیزها	الْمُؤَخِّرُ	The Delayer, the Retarder
85	ایمنی بخش (مبدا و منبع امنیت)، ایمنی بخش	الْمُؤْمِنُ	The One Who gives Faith and Security
86	منفعت رسان، سودمند	النَّافِعُ	The Propitious, the Benefactor
87	روشنی، نور	النُّورُ	The Light, The Illuminator
88	هدایت گر، راهنما	الْهَادِي	The Guide
89	یابنده	الْوَاجِدُ	The Perceiver
90	یکتای بی همتا	الْوَاحِدُ	The One and the Only One
91	وارث و بازمانده، مالک نهایی تمام مخلوقات	الْوَارِثُ	The Inheritor, The Heir
92	گشایش بخش، گسترده، وسعت بخش، پهناور	الْوَاسِعُ	The All-Encompassing, the Boundless
93	یگانه سرپرستی که همه ولایتها از اوست	الْوَالِي	The Governor, The Patron
94	دوست دارنده، دوستدار، دوست	الْوَدُودُ	The Most Loving
95	کا گزار، متولی و قیم، عهده دار امور مخلوقات	الْوَكِيلُ	The Trustee, The Disposer of Affairs
96	دوست و سرپرست، یار و نگهبان	الْوَلِيُّ	The Protecting Associate
97	بسیار بخشنده [بدون چشم داشت و بلاعوض]	الْوَهَّابُ	The Giver of Gifts
98	دارای شکوه و بخشش	ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ	Possessor of Glory و Honour, Majesty and Generosity
99	زاممدار هستی، فرمانروای جهان	مَالِكُ الْمَلِكِ	Master of the Kingdom, Owner of the Dominion

چگونه براهمان ادامه دهیم؟ اکنون بعد از آگاهی از مراتب نفس و میزان اعتقادات و نحوه عملکرد افراد؛ مطالعه واژه های کلیدی و قابلیت های مسلمانان در تقرب بیشتر بذات اقدس الهی؛ و بررسی چگونگی بحد کمال رسیدن آنها؛ و فهم معانی صفات و نامهای نیک خداوند، جا دارد پرسیم: آیا من در انجام وظایف بکمال مطلوب رسیدم؟ آیا فرصت لازم از دستم رفته؟ آیا برای بازگشت دیر است؟

Fatemeh Zahra IEC

www.fziec.org

Say: "O my Servants who have transgressed against their souls! Despair not of the Mercy of Allah: for Allah forgives all sins: for He is Oft-Forgiving, Most Merciful. [039: 053]

بگو: «ای بندگان من که بر خود اسراف و ستم کرده اید! از رحمت خداوند نومید نشوید که خدا همه گناهان را می آمرزد، زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است»!

جواب این پرسشها هر چه باشد مهم نیست. چرا؟ چون خداوند در امید بخشترین ایه قران مجید دلگرم کننده ترین پیام را در جواب داده است که: از رحمت خداوند نومید نشوید! بنابراین بامید بهره مندی، در دفتر دوم، اصول دین و احکام تعیین و ابلاغ شده از سوی پروردگار عالم بیان خواهد شد.